

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z języka polskiego w klasie ósmej wynikających z podstawy programowej i realizowanego programu nauczania zawartego w rozdziałach : "Wobec życiowych doświadczeń", „Ojczyzna”, „Wzorce”.
 Marlena Derlukiewicz „Nowe słowa na start”. Program nauczania języka polskiego w klasach 4-8 szkoły podstawowej.

Nauczyciel: Joanna Cyzio

KLASA VIII

Zagadnienia	Ocena dopuszczająca Uczeń potrafi:	Ocena dostateczna Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Ocena dobra Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Ocena bardzo dobra Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Ocena celująca Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
Kształcenie literackie i kulturowe: utwory poetyckie	<ul style="list-style-type: none"> zreferować treść wiersza określić rodzaj literacki wskazać podmiot liryczny określić rodzaj liryki wyjaśnić pojęcia :<i>apostrofa, przenośnia, porównanie, uosobienie, rytm</i>, omówić przynależność gatunkową utworów wskazać adresata lirycznego, bohaterów wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję zwrotów do adresata opisać emocje wyrażane przez podmiot liryczny, nazwać emocje towarzyszące podmiotowi lirycznemu, określić jego stosunek do adresata lirycznego, sytuacji wyjaśnić, w imieniu jakiej zbiorowości wypowiada się podmiot liryczny scharakteryzować bohaterów wyjaśnić znaczenie sentencji wyjaśnić prawdy życiowe zawarte w utworach określić funkcję adresata 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy tworzące atmosferę, budujące nastrój omówić funkcję skonstrastowania np. dwóch przestrzeni, bohaterów itp. zinterpretować zabiegi stylistyczne zastosowane w wierszu, określić funkcję słownictwa omówić funkcję użycia regionalizmów w piosence, paradoksu we fraszce zinterpretować tytuł , określić przyczyny emocji podmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować wymowę wiersza, przesłanie utworu przedstawić swoje spostrzeżenia dotyczące danej sytuacji lirycznej zinterpretować istotne elementy wiersza, np. zakończenie, sposób ukazania przemijania, puentę odnieść wymowę wiersza do rzeczywistości codziennej dokonać interpretacji tworząc własną wypowiedź, np. sformułować rzeczywisty 	<ul style="list-style-type: none"> potrafi: podjąć dyskusję na wskazany temat odnaleźć odzwierciedlenie poruszanych zagadnień w wybranym tekście kultury i omówić dostrzeżony związek omówić kontekst historyczny utworu stworzyć prezentację tematyczną przytoczyć i omówić wybrany tekst kultury poruszający temat ojczyzny omówić różne sposoby

		<ul style="list-style-type: none"> • określić miejsce, w którym znajduje się podmiot liryczny • wskazać środki stylistyczne, związki frazeologiczne 	lirycznego	<p>katalog zasad, którymi powinien się kierować człowiek</p>	<p>przedstawienia motywu przemijania w tekstach kultury</p>
<p>Kształcenie literackie i kulturowe: proza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie • zrelacjonować treść utworu lub fragmentu utworu • przedstawić bohaterów utworu • wypowiedzieć się na temat narratora • określić czas i przestrzeń akcji • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty • scharakteryzować bohaterów całego lub fragmentów utworu • opisać relacje pomiędzy bohaterami, określić stany emocjonalne bohaterów • omówić znaczenie czasu i miejsca akcji dla wymowy utworu, omówić świat przedstawiony • określić temat przewodni utworu • wypowiedzieć się na temat utworu i zawartych w nim zagadnień, wyjaśnić zasady rządzące światem przedstawionym • wyjaśnić specyfikę języka utworu, np. użytych w tekście frazeologizmów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób prezentacji wybranego elementu utworu, porównać wybrane elementy świata przedstawionego • wyliczyć i omówić problemy, z którymi zetknął się bohater • wyjaśnić motywy postępowania, konsekwencje decyzji bohatera, wskazać jego najważniejsze cechy • wyjaśnić przyczynę reakcji bohatera w wybranych sytuacjach, • omówić stosunek bohatera do rzeczywistości • zinterpretować zachowanie bohatera, ocenić go • omówić relacje łączące bohaterów • omówić stosunek autora tekstu do 	<p>posiada umiejętność poprawnego zinterpretowania wymaganego materiału, właściwej argumentacji, uogólniania, podsumowania i porównania, np. potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić punkt widzenia narratora na poruszany w utworze temat • zinterpretować puentę, tytuł, wymowę utworu • wskazać charakterystyczne cechy języka utworu, wyjaśnić ich znaczenie i określić ich funkcje w tekście • wskazać stereotypy przedstawione w utworze • przedstawić zdobyte za pomocą różnych źródeł informacje na temat poruszany w tekście • podjąć dyskusję na temat poruszanych problemów 	<p>potrafi wykorzystywać bogate konteksty, formułować i rozwijać problem badawczy, tworzyć własne teksty rozwijające poruszane tematy, np. potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stworzyć prezentację nawiązującą do poruszanych zagadnień • podjąć dyskusję na temat rzetelnych źródeł informacji lub zagadnień poruszanych w tekście • przedstawić inny tekst kultury podejmujący temat

			<p>opisywanego bohatera</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe utworu, wypowiedzieć się na temat stylu utworu • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 		
<p>Kształcenie literackie i kulturowe: Adam Mickiewicz Pan Tadeusz</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>epopeja, inwokacja, szlachta, dworek szlachecki, komizm, ironia</i> • zrelacjonować treść utworu • wymienić obyczaje szlacheckie opisane w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać strukturę społeczną szlachty polskiej • scharakteryzować Jacka Soplicę, Hrabiego, Sędzięgo i Gerwazego • wymienić wydarzenia historyczne przywołane w koncercie Jankiela • wymienić cechy gatunkowe utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia społeczności dobrzyńskiej • wskazać komizm w sposobie przedstawienia niektórych bohaterów. 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat zalet i wad szlachciców przedstawionych w utworze • zinterpretować częste pojawianie się w utworze słowa <i>ostatni</i> • zinterpretować tytuł utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny, w jakim powstało dzieło, oraz kontekst historyczny wydarzeń przedstawionych w utworze • podjąć dyskusję na temat przyczyn określenia dzieła Mickiewicza epopeją narodową, skoro opisana została tam tylko jedna warstwa społeczna • porównać tekst Adama Mickiewicza z reżyserską wizją Andrzeja Wajdy
<p>Kształcenie literackie i kulturowe:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>powieść historyczna</i> • zrelacjonować treść powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić świat przedstawiony • wskazać cechy powieści historycznej • scharakteryzować 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić konsekwencje, z którymi wiązał się wybór religii chrześcijańskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł powieści • przedstawić dwa sposoby pojmowania miłości w ujęciu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybraną adaptację <i>Quo vadis</i> • podjąć dyskusję na temat poświęcenia życia dla idei, w którą

<p>Henryk Sienkiewicz, <i>Quo vadis</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj narracji 	<p>bohaterów pierwszoplanowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisać obyczajowość starożytnych Rzymian 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób życia pierwszych chrześcijan • omówić przyczyny, przebieg i konsekwencje pożaru Rzymu • opisać przemianę wewnętrzną Winicjusza 	<p>antycznym i chrześcijańskim</p>	<p>się wierzy</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównać pierwszych chrześcijan ze współczesnymi wyznawcami Jezusa z Nazaretu
<p>Kształcenie literackie i kulturowe: wywiad,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>wywiad</i>, zreferować treść wywiadu • omówić przynależność tekstu do gatunku prasowego 	<ul style="list-style-type: none"> • podzielić wypowiedzi pisemne na kategorie • rozpoznać gatunki wypowiedzi prasowej 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować wywiad pod kątem sposobu zadawania pytań przez dziennikarkę 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć elementy omówione w wywiadzie w rzeczywistości codziennej 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat wad i zalet publikacji drukowanych oraz elektronicznych
<p>Kształcenie literackie i kulturowe: film</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić najważniejsze momenty w historii kina • wyjaśnić pojęcia: <i>kadr, plan filmowy, ujęcie, scena, montaż, scenariusz</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady filmów należących do poszczególnych gatunków filmowych • omówić kompozycję kadru 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wybranych filmach cechy klasyfikujące je do poszczególnych gatunków 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować język filmu w wybranym dziele • ocenić wybrane dzieło filmowe według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować prezentację na temat wybranej postaci związanej z filmem • stworzyć scenariusz filmowy spełniający wymogi wybranej konwencji gatunkowej
<p>Kształcenie literackie i kulturowe: dzieło sztuki (obraz, fotografia)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić barwy użyte przez malarza • opisać, co zostało przedstawione na obrazie, zdjęciu • wyjaśnić pojęcia: <i>wzorzec, kompozycja fotografii, sztuka współczesna</i> • przedstawić 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie zastosowanych przez malarza proporcji • omówić kompozycję dzieła • opisać krajobraz, omówić kompozycję obrazu • wskazać przykłady fotografii należących do danych kategorii 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie barw • zinterpretować sposób przedstawienia bohatera • wskazać elementy, które zostały wyeksponowane na zdjęciu • ocenić wybraną 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować sposób ukazania tematu na obrazie • wyrazić swoją opinię na temat obrazu • wyjaśnić wymowę obrazu • wypowiedzieć swoją opinię na temat fotografii i uzasadnić ją 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać obraz z innymi tekstami kultury przedstawiającymi temat • omówić wybrany obraz • przygotować prezentację na temat np. twórczości

	<p>najważniejsze wydarzenia z historii fotografii</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje fotografii • wyjaśnić pojęcia: <i>mural</i>, • opisać mural 		<p>fotografię według podanych kryteriów</p> <ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat roli światła w fotografii 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować wybraną fotografię • wypowiedzieć się na temat specyfiki sztuki współczesnej 	<p>Warhola</p> <ul style="list-style-type: none"> • zanalizować wybraną fotografię artystyczną
<p>Kształcenie literackie i kulturowe: muzyka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować rozwój muzyki na poszczególnych etapach historii kultury • wymienić elementy języka muzyki 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje muzyki rozrywkowej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę muzyki w wybranym filmie • ocenić utwór muzyczny na podstawie podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • zastosować elementy języka muzyki do analizy wybranego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć prezentację na temat ulubionej muzyki bądź gatunku muzyki • stworzyć prezentację na temat muzyki etnicznej charakterystycznej dla swojego regionu
<p>Retoryka, sztuka posługiwania się językiem: poprawność językowa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić podział błędów językowych • poprawnie odczytać podane wyrazy. 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie odmienić podane słowa • właściwie sformułować związki frazeologiczne • w podanych przykładach wskazać sylaby akcentowane 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować błędy w podanych tekstach • odnaleźć w zdaniach błędnie użyte wyrazy • odnaleźć błędy stylistyczne w tekście i skorygować je 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać pleonazmy w podanych wyrażeniach 	
<p>Nauka o języku: słownictwo, komunikacja językowa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady porozumiewania się w grzeczny sposób • wymienić formy grzecznościowe • wymienić odmiany polszczyzny • wskazać różnice pomiędzy odmianą 	<ul style="list-style-type: none"> • dopasować słowa i zwroty grzecznościowe do adresata • wskazać wypowiedzi należące do oficjalnej i nieoficjalnej odmiany języka • wymienić sytuacje, w których można stosować nieoficjalną formę 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wypowiedzi, w których zostały złamane zasady grzeczności w języku • wyjaśnić różnice pomiędzy normą wzorcową a normą użytkową języka 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować wypowiedzi dostosowane do adresata • stworzyć wypowiedzi zgodne z wzorcową odmianą języka • rozpoznać podane rodzaje języków środowiskowych 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować oficjalną mowę na zadany temat, uwzględniając wszystkie zasady grzeczności • zanalizować wybrane przez siebie wypowiedzi

	<p>oficjalną a nieoficjalną polszczyzny</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyartykułować podane wyrazy zgodnie z normą wzorcową • zaakcentować podane wyrazy zgodnie z normą wzorcową • wyjaśnić pojęcia: <i>języki środowiskowe, języki zawodowe, kolokwializmy, profesjonalizmy</i> • wyjaśnić pojęcia: <i>dialekt, gwara</i> • wymienić istniejące w Polsce dialekty • wymienić style funkcjonujące w polszczyźnie • zreferować podstawową zasadę dobrego stylu • wyjaśnić pojęcia: <i>treść wyrazu, zakres wyrazu</i> • odróżnić treść od zakresu wyrazu • wyjaśnić pojęcia: <i>synonim, antonim, homonim, wyraz wieloznaczny, eufemizm</i> 	<p>języka, oraz takie, w których należy stosować formę oficjalną</p> <ul style="list-style-type: none"> • odróżnić języki środowiskowe od języków zawodowych • wskazać kolokwializmy w podanym tekście • wskazać różnice pomiędzy gwarą a dialektem • wymienić cechy każdego ze stylów • wymienić szczegółowe zasady dobrego stylu • wyjaśnić zależność pomiędzy treścią a zakresem wyrazu • zastąpić podane wyrazy synonimami • podać antonimy do danych wyrazów • podzielić neologizmy na kategorie • odnaleźć neologizmy w tekście • wytłumaczyć znaczenie podanych imion słowiańskich • użyć imion w wołaczu • poprawnie odmienić nazwiska • właściwie odmienić nazwy miejscowości 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać wypowiedzi zgodne z normą wzorcową i normą użytkową • wymienić przykłady języków środowiskowych języków i zawodowych • wymienić cechy gwary uczniowskiej • w podanych przykładach wskazać różnice pomiędzy gwarą a językiem ogólnonarodowym • rozpoznać styl podanej wypowiedzi • skorygować błędy stylistyczne w podanym tekście • porównać treść i zakres wyrazu w podanych przykładach • wyjaśnić różnice pomiędzy wyrazami wieloznacznymi a homonimami • wyjaśnić znaczenie podanych eufemizmów • wyjaśnić znaczenie podanych neologizmów • zanalizować swoje 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić tekst gwarowy na ogólnopolski • stworzyć tekst w wybranym stylu • podane wyrazy zastąpić słowami o bogatszej treści • podane wyrazy zastąpić słowami o szerszym zakresie • podać różne znaczenia danych wyrazów • wskazać archaizmy w przysłowiach i wyjaśnić ich znaczenie • wypowiedzieć się na temat mody na konkretne imiona • utworzyć nazwy mieszkanki i mieszkańca danego miasta 	<p>publicystyczne pod kątem zgodności z normami językowymi</p> <ul style="list-style-type: none"> • stworzyć dłuższą wypowiedź ustną zawierającą elementy wybranego języka środowiskowego • stworzyć minisłownik wybranej gwary • wyjaśnić znaczenie imion biblijnych
--	---	--	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje neologizmów i zapożyczeń • wymienić obrzędy nadawania imion • wymienić języki, z których wywodzą się imiona • zrelacjonować historię nadawania nazwisk • zrelacjonować zasady odmiany nazwisk żeńskich i nazwisk małżeństw • wymienić rodzaje nazw miejscowości • zreferować zasadę zapisu dwuczłonowych nazw miejscowych 		<p>imię z uwzględnieniem podanych kryteriów</p> <ul style="list-style-type: none"> • zanalizować różne nazwiska pod kątem ich pochodzenia • wyjaśnić pochodzenie podanych nazw miejscowości 		
Nauka o języku: odmienne części mowy	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić odmienne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować odmienne części mowy • określić cechy charakterystyczne deklinacji trudnych rzeczowników 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć nieosobowe formy czasownika w tekście i określić je • dokonać właściwej deklinacji rzeczowników • właściwie odmienić i stopniować przymiotniki 	<ul style="list-style-type: none"> • właściwie określić formy czasownika osobowego • właściwie określić formy zaimków i poprawnie je stosować • właściwie nazywać rodzaje liczebników 	swobodnie i bezbłędnie posługiwać się wiedzą o odmiennych częściach mowy
Nauka o języku: nieodmienne części mowy	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić nieodmienne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować nieodmienne części mowy • wskazać spójniki, przed którymi stawiamy przecinek 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przysłówki, które podlegają stopniowaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać nieodmienne części mowy 	swobodnie i bezbłędnie posługiwać się wiedzą o nieodmiennych częściach mowy

Nauka o języku: pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy	<ul style="list-style-type: none"> wymienić części mowy pisane łącznie z partykułą <i>nie</i> wskazać, które części mowy pisze się rozdzielnie z partykułą <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> zastosować poznane zasady w praktyce 	<ul style="list-style-type: none"> skorygować tekst pod względem pisowni partykułynie z różnymi częściami mowy 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć tekst, stosując różne części mowy z partykułą <i>nie</i> 	swobodnie i bezbłędnie posługiwać się wiedzą ortograficzną
Nauka o języku: fonetyka	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pojęcia: <i>głoska, litera, ubezdźwięcznienie, udźwięcznienie, uproszczenie grupy spółgłoskowej</i> przedstawić podział głosek wymienić zasady poprawnego akcentowania w języku polskim 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać rodzaje głosek na przykładach poprawnie podzielić wyrazy na sylaby wskazać wyrazy, w których nastąpiło uproszczenie grupy spółgłoskowej wskazać upodobnienia wewnątrzwyrazowe 	<ul style="list-style-type: none"> skorygować błędy w podziale wyrazów poprawnie zaakcentować wyrazy stanowiące wyjątek od powszechnej reguły 	<ul style="list-style-type: none"> określić kierunek upodobnienia skorygować błędy w akcentowaniu 	swobodnie i bezbłędnie posługiwać się wiedzą o fonetyce
Nauka o języku: wypowiedzenie i jego części	<ul style="list-style-type: none"> wymienić główne i drugorzędne części zdania podzielić wypowiedzenia na zdania i równoważniki zdań rozpoznać w tekście równoważniki zdań 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać podmiot i orzeczenie w zdaniu odnaleźć w tekście drugorzędne części zdania 	<ul style="list-style-type: none"> określić właściwy szyk przydawki w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić zdania przydawkami w odpowiednim szyku dokonać rozbioru logicznego zdania 	swobodnie i bezbłędnie posługiwać się wiedzą o składni
Nauka o języku: zdanie złożone i zdanie wielokrotnie złożone	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje zdań podrzędnie złożonych wymienić rodzaje zdań współrzędnie złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić zdania w imiesłowowe równoważniki zdania rozpoznać rodzaje zdań złożonych podrzędnie i współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić zdania pojedyncze w zdania złożone podzielić zdania złożone współrzędnie na zdania składowe 	<ul style="list-style-type: none"> przeredagować tekst ze zbyt rozbudowanymi zdaniami złożonymi sporządzić wykres zdania złożonego 	swobodnie i bezbłędnie posługiwać się wiedzą o składni

		<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady stosowania przecinka w zdaniach złożonych współrzędnie 			
Kształcenie językowe: formy wypowiedzi – list otwarty	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pojęcie <i>list otwarty</i> wymienić elementy, z których składa się list otwarty podjąć próbę napisania listu otwartego 	<ul style="list-style-type: none"> zgromadzić informacje do listu otwartego, zredagować list otwarty na dany temat 	<ul style="list-style-type: none"> uporządkować informacje potrzebne do listu otwartego 	<ul style="list-style-type: none"> ocenić rzetelność i wiarygodność podanych listów otwartych 	bezbłędnie pod względem językowym i merytorycznym zredagować tekst podanej formy wypowiedzi
Kształcenie językowe: formy wypowiedzi- rozprawka	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie terminów: <i>teza, hipoteza, argumenty, akapit</i> przedstawić elementy kompozycji wypowiedzi argumentacyjnej wskazać cechy dobrze skomponowanego tekstu wymienić cechy składające się na wewnętrzną spójność wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> formułować argumenty do podanego zagadnienia tworzyć plan rozprawki na podstawie podanej dyskusji wskazać w podanym tekście zdanie główne akapitu tworzyć wewnętrznie uporządkowane wypracowanie o umiarkowanym stopniu spójności. 	<ul style="list-style-type: none"> formułować argumenty i kontrargumenty do podanej tezy korygować dane wypracowanie formułować wstęp do wypracowania tworzyć wewnętrznie uporządkowane, na ogół spójne wypracowanie 	<p>pisać rozprawkę w której:</p> <ul style="list-style-type: none"> zawarta została właściwa teza bądź hipoteza argumentacja jest wnikliwa, przekonująca i konsekwentna przedstawiona została własna opinia dotycząca zadanego tematu, ujawniająca szczególną wrażliwość/wnikliwość piszącego tworzyć wewnętrznie uporządkowane, spójne wypracowanie 	bezbłędnie pod względem językowym i merytorycznym zredagować tekst podanej formy wypowiedzi

<p>Nauka o języku- zasady ortograficzne</p>	<p>- wymienić zasady ortograficzne pisowni ó i u, ch,h, rz,ż, ą,ę,om,on,en,em. - wymienia zasady ortograficzne pisowni wielką literą imion, nazwisk, przydomków, pseudonimów, tytułów, a także nazw państw, miast dzielnic, regionów, mieszkańców państw i regionów; - wymienia zasady pisowni małą literą nazw mieszkańców miast, dzielnic</p>	<p>-stosować zasady ortograficzne pisowni ó i u,ch,h,rz,ż,ę,ą,om,on,em,en, - tworzyć formy pokrewne i poprawnie je zapisywać , - stosować zasady pisowni <i>-by</i> z czasownikami, - stosuje zasady ortograficzne pisowni wielką literą imion, nazwisk, przydomków, pseudonimów, tytułów,a także nazw państw, miast dzielnic, regionów, mieszkańców państw i regionów; - stosuje zasady pisowni małą literą nazw mieszkańców miast, dzielnic, wsi</p>	<p>- korzystać ze słownika ortograficznego, - tworzyć formy pokrewne i poprawnie zapisywać, - poprawnie zapisuje wyrazy z przeczeniem <i>nie i częstką -by</i> , - poprawnie zapisywać imiona , nazwiska, przydomki, przezwiska, tytuły książek, filmów, programów, dzieł sztuki, - poprawnie zapisywać nazwy państw,miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw i regionów, miast, dzielnic i wsi</p>	<p>- poprawnie zapisywać wyjątki w poznanej pisowni</p>	<p>-samodzielnie i sprawnie korzystać ze słownika ortograficznego, - poprawnie zapisywać wszystkie wyrazy z poznaną trudnością</p>
--	---	--	--	---	--

Ocenę niedostateczną śródroczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności wymaganych na ocenę dopuszczającą,
- nie potrafi rozwiązać podstawowych zadań nawet z pomocą nauczyciela,
- ma kłopoty z techniką czytania i pisania,
- wykazuje całkowity brak zaangażowania w przyswojeniu wiedzy
- lekceważy stosunek do przedmiotu,
- zaniedbuje wykonywanie prac domowych,
- nie przejawia zainteresowania możliwością poprawienia ocen.

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia rocznych ocen klasyfikacyjnych z języka polskiego w klasie ósmej wynikających z podstawy programowej i realizowanego programu nauczania zawartego w rozdziałach : "Wobec życiowych doświadczeń", „Ojczyzna”, „Wzorce”, „Życiowe wybory”, „Wojna”, „Dostrzec piękno”.

Marlena Derlukiewicz „Nowe słowa na start”. Program nauczania języka polskiego w klasach 4-8 szkoły podstawowej.

Nauczyciel: Joanna Cyzio

KLASA VIII

Zagadnienia	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń potrafi:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
Kształcenie literackie i kulturowe: utwory poetyckie	<ul style="list-style-type: none"> zreferować treść wiersza określić rodzaj literacki wskazać podmiot liryczny określić rodzaj liryki wyjaśnić pojęcia :<i>apostrofa, przenośnia, porównanie, uosobienie, rytm,</i> omówić przynależność gatunkową utworów wskazać adresata lirycznego, bohaterów wiersza. 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję zwrotów do adresata opisać emocje wyrażane przez podmiot liryczny, nazwać emocje towarzyszące podmiotowi lirycznemu, określić jego stosunek do adresata lirycznego, sytuacji wyjaśnić, w imieniu jakiej zbiorowości wypowiada się podmiot liryczny scharakteryzować bohaterów wyjaśnić znaczenie sentencji wyjaśnić prawdy życiowe 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy tworzące atmosferę, budujące nastrój omówić funkcję skontrastowania np. dwóch przestrzeni, bohaterów itp. zinterpretować zabiegi stylistyczne zastosowane w wierszu, określić funkcję słownictwa omówić funkcję użycia regionalizmów w piosence, paradoksu we fraszce zinterpretować tytuł , 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować wymowę wiersza, przesłanie utworu przedstawić swoje spostrzeżenia dotyczące danej sytuacji lirycznej zinterpretować istotne elementy wiersza, np. zakończenie, sposób ukazania przemijania, puentę odnieść wymowę wiersza do rzeczywistości codziennej dokonać interpretacji tworząc własną 	<ul style="list-style-type: none"> potrafi: podjąć dyskusję na wskazany temat odnaleźć odzwierciedlenie poruszanych zagadnień w wybranym tekście kultury i omówić dostrzeżony związek omówić kontekst historyczny utworu stworzyć prezentację tematyczną przytoczyć i omówić wybrany tekst kultury poruszający temat ojczyzny

		<p>zawarte w utworach</p> <ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję adresata • określić miejsce, w którym znajduje się podmiot liryczny • wskazać środki stylistyczne, związki frazeologiczne 	<p>określić przyczyny emocji podmiotu lirycznego</p>	<p>wypowiedź, np. sformułować rzeczywisty katalog zasad, którymi powinien się kierować człowiek</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne sposoby przedstawienia motywu przemijania w tekstach kultury
<p>Kształcenie literackie i kulturowe: proza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie • zrelacjonować treść utworu lub fragmentu utworu • przedstawić bohaterów utworu • wypowiedzieć się na temat narratora • określić czas i przestrzeń akcji • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty • scharakteryzować bohaterów całego lub fragmentów utworu • opisać relacje pomiędzy bohaterami, określić stany emocjonalne bohaterów • omówić znaczenie czasu i miejsca akcji dla wymowy utworu, omówić świat przedstawiony • określić temat przewodni utworu • wypowiedzieć się na temat utworu i zawartych w nim zagadnień, wyjaśnić zasady rządzące światem przedstawionym • wyjaśnić specyfikę języka utworu, np. użytych w tekście frazeologizmów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób prezentacji wybranego elementu utworu, porównać wybrane elementy świata przedstawionego • wyliczyć i omówić problemy, z którymi zetknął się bohater • wyjaśnić motywy postępowania, konsekwencje decyzji bohatera, wskazać jego najważniejsze cechy • wyjaśnić przyczynę reakcji bohatera w wybranych sytuacjach, • omówić stosunek bohatera do rzeczywistości • zinterpretować zachowanie bohatera, ocenić go • omówić relacje łączące bohaterów 	<p>posiada umiejętność poprawnego zinterpretowania wymaganego materiału, właściwej argumentacji, uogólniania, podsumowania i porównania, np. potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić punkt widzenia narratora na poruszany w utworze temat • zinterpretować puentę, tytuł, wymowę utworu • wskazać charakterystyczne cechy języka utworu, wyjaśnić ich znaczenie i określić ich funkcje w tekście • wskazać stereotypy przedstawione w utworze • przedstawić zdobyte za pomocą różnych źródeł informacje na temat poruszany w tekście 	<p>potrafi wykorzystywać bogate konteksty, formułować i rozwijać problem badawczy, tworzyć własne teksty rozwijające poruszane tematy, np. potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stworzyć prezentację nawiązującą do poruszanych zagadnień • podjąć dyskusję na temat rzetelnych źródeł informacji lub zagadnień poruszanych w tekście • przedstawić inny tekst kultury podejmujący temat

			<ul style="list-style-type: none"> • omówić stosunek autora tekstu do opisywanego bohatera • wskazać cechy gatunkowe utworu, wypowiedzieć się na temat stylu utworu • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat poruszanych problemów 	
Kształcenie literackie i kulturowe: Adam Mickiewicz Pan Tadeusz	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>epopeja, inwokacja, szlachta, dworek szlachecki, komizm, ironia</i> • zrelacjonować treść utworu • wymienić obyczaje szlacheckie opisane w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać strukturę społeczną szlachty polskiej • scharakteryzować Jacka Soplicę, Hrabiego, Sędziego i Gerwazego • wymienić wydarzenia historyczne przywołane w koncercie Jankiela • wymienić cechy gatunkowe utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia społeczności dobrzyńskiej • wskazać komizm w sposobie przedstawienia niektórych bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat zalet i wad szlachciców przedstawionych w utworze • zinterpretować częste pojawianie się w utworze słowa <i>ostatni</i> • zinterpretować tytuł utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny, w jakim powstało dzieło, oraz kontekst historyczny wydarzeń przedstawionych w utworze • podjąć dyskusję na temat przyczyn określenia dzieła Mickiewicza epopeją narodową, skoro opisana została tam tylko jedna warstwa społeczna • porównać tekst Adama Mickiewicza z reżyserską wizją Andrzeja Wajdy
Henryk Sienkiewicz, Quo vadis	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>powieść historyczna</i> • zrelacjonować treść 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić świat przedstawiony • wskazać cechy powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić konsekwencje, z którymi wiązał się 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł powieści • przedstawić dwa 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybraną adaptację <i>Quo vadis</i> • podjąć dyskusję na

<p>Aleksander Kamiński, Kamienie na szaniec</p>	<p>powieści</p> <ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj narracji 	<p>historycznej</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów pierwszoplanowych • opisać obyczajowość starożytnych Rzymian 	<p>wybór religii chrześcijańskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób życia pierwszych chrześcijan • omówić przyczyny, przebieg i konsekwencje pożaru Rzymu • opisać przemianę wewnętrzną Winicjusza • wypowiedzieć się na temat specyfiki pokolenia, do którego należeli bohaterowie • wskazać cechy gawędy harcerskiej i literatury faktu 	<p>sposoby pojmowania miłości w ujęciu antycznym i chrześcijańskim</p> <ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat celowości przeprowadzenia akcji pod Arsenalem w świetle jej skutków • podjąć dyskusję na temat ówczesnego i współczesnego rozumienia słowa <i>patriotyzm</i> 	<p>temat poświęcenia życia dla idei, w którą się wierzy</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównać pierwszych chrześcijan ze współczesnymi wyznawcami Jezusa z Nazaretu
<p>Stefan Żeromski, Szyfrowe prace</p>	<p>- wyjaśnić pojęcia: <i>okupacja, Szare Szeregi, sabotaż, dywersja, literatura faktu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść książki • określić rodzaj narracji • zrelacjonować przebieg akcji pod Arsenalem 	<p>• omówić świat przedstawiony</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisać rzeczywistość okupowanej Warszawy • wymienić i scharakteryzować bohaterów pierwszoplanowych • opisać perypetie bohaterów działających w małym sabotażu i w dywersji 	<p>• przedstawić sytuację społeczeństwa polskiego po powstaniu styczniowym</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposoby walki z rusyfikacją przedstawione w utworze 	<p>• zanalizować skutki zabiegów rusyfikacyjnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić postawy członków polskiej społeczności wobec działań zaborców i zanalizować ich 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposób ukazania akcji pod Arsenalem oraz jej skutków w książce Aleksandra Kamińskiego oraz w filmie w reżyserii Roberta Glińskiego <ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat potrzeby zachowywania tożsamości narodowej

Sławomir Mrożek <i>Artysta</i>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>alegoria</i> • zrelacjonować treść opowiadania • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narratora • wyjaśnić postawę Koguta • skomentować zachowanie Lisa 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł powieści • omówić alegoryczne znaczenie występujących postaci • wskazać elementy komizmu 	<p>przyczyny</p> <ul style="list-style-type: none"> • odnieść postawę Koguta do wyobrażenia na temat artysty • sformułować morał 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sposobu postrzegania artystów • porównać utwór Sławomira Mrożka z wybraną bajką zwierzęcą
Kształcenie literackie i kulturowe: wywiad,	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>wywiad</i>, zreferować treść wywiadu • omówić przynależność tekstu do gatunku prasowego 	<ul style="list-style-type: none"> • podzielić wypowiedzi pisemne na kategorie • rozpoznać gatunki wypowiedzi prasowej 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować wywiad pod kątem sposobu zadawania pytań przez dziennikarkę 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć elementy omówione w wywiadzie w rzeczywistości codziennej 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat wad i zalet publikacji drukowanych oraz elektronicznych
Kształcenie literackie i kulturowe: film	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić najważniejsze momenty w historii kina • wyjaśnić pojęcia: <i>kadr, plan filmowy, ujęcie, scena, montaż, scenariusz</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady filmów należących do poszczególnych gatunków filmowych • omówić kompozycję kadru 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wybranych filmach cechy klasyfikujące je do poszczególnych gatunków 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować język filmu w wybranym dziele • ocenić wybrane dzieło filmowe według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować prezentację na temat wybranej postaci związanej z filmem • stworzyć scenariusz filmowy spełniający wymogi wybranej konwencji gatunkowej
Kształcenie literackie i kulturowe: dzieło sztuki (obraz, fotografia)	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić barwy użyte przez malarza • opisać, co zostało przedstawione na obrazie, zdjęciu • wyjaśnić pojęcia: <i>wzorzec, kompozycja fotografii, sztuka współczesna</i> • przedstawić 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie zastosowanych przez malarza proporcji • omówić kompozycję dzieła • opisać krajobraz, omówić kompozycję obrazu • wskazać przykłady fotografii należących do danych kategorii 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie barw • zinterpretować sposób przedstawienia bohatera • wskazać elementy, które zostały wyeksponowane na zdjęciu • ocenić wybraną 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować sposób ukazania tematu na obrazie • wyrazić swoją opinię na temat obrazu • wyjaśnić wymowę obrazu • wypowiedzieć swoją opinię na temat fotografii i uzasadnić ją 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać obraz z innymi tekstami kultury przedstawiającymi temat • omówić wybrany obraz • przygotować prezentację na temat np. twórczości

	<p>najważniejsze wydarzenia z historii fotografii</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje fotografii wyjaśnić pojęcia: <i>mural, street art</i> opisać mural 		<p>fotografię według podanych kryteriów</p> <ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat roli światła w fotografii 	<ul style="list-style-type: none"> zanalizować wybraną fotografię wypowiedzieć się na temat specyfiki sztuki współczesnej 	<p>Warhola</p> <ul style="list-style-type: none"> zanalizować wybraną fotografię artystyczną omówić wybrany przykład street artu
<p>Kształcenie literackie i kulturowe: muzyka</p>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować rozwój muzyki na poszczególnych etapach historii kultury wymienić elementy języka muzyki 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje muzyki rozrywkowej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić rolę muzyki w wybranym filmie ocenić utwór muzyczny na podstawie podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> zastosować elementy języka muzyki do analizy wybranego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć prezentację na temat ulubionego muzyka bądź gatunku muzyki stworzyć prezentację na temat muzyki etnicznej charakterystycznej dla swojego regionu
<p>Retoryka, sztuka posługiwania się językiem: poprawność językowa</p>	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić podział błędów językowych poprawnie odczytać podane wyrazy. 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie odmienić podane słowa właściwie sformułować związki frazeologiczne w podanych przykładach wskazać sylaby akcentowane. 	<ul style="list-style-type: none"> skorygować błędy w podanych tekstach odnaleźć w zdaniach błędnie użyte wyrazy odnaleźć błędy stylistyczne w tekście i skorygować je. 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać pleonazmy w podanych wyrażeniach. 	
<p>Nauka o języku: słownictwo, komunikacja językowa</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady porozumiewania się w grzeczny sposób wymienić formy grzecznościowe wymienić odmiany polszczyzny wskazać różnice pomiędzy odmianą 	<ul style="list-style-type: none"> dopasować słowa i zwroty grzecznościowe do adresata wskazać wypowiedzi należące do oficjalnej i nieoficjalnej odmiany języka wymienić sytuacje, w których można stosować nieoficjalną formę 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać wypowiedzi, w których zostały złamane zasady grzeczności w języku wyjaśnić różnice pomiędzy normą wzorcową a normą użytkową języka 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować wypowiedzi dostosowane do adresata stworzyć wypowiedzi zgodne z wzorcową odmianą języka rozpoznać podane rodzaje języków środowiskowych 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować oficjalną mowę na zadany temat, uwzględniając wszystkie zasady grzeczności zanalizować wybrane przez siebie wypowiedzi

	<p>oficjalną a nieoficjalną polszczyzny</p> <ul style="list-style-type: none"> wyartykułować podane wyrazy zgodnie z normą wzorcową zaakcentować podane wyrazy zgodnie z normą wzorcową wyjaśnić pojęcia: <i>języki środowiskowe, języki zawodowe, kolokwializmy, profesjonalizmy</i> wyjaśnić pojęcia: <i>dialekt, gwara</i> wymienić istniejące w Polsce dialekty wymienić style funkcjonujące w polszczyźnie zreferować podstawową zasadę dobrego stylu wyjaśnić pojęcia: <i>treść wyrazu, zakres wyrazu</i> odróżnić treść od zakresu wyrazu wyjaśnić pojęcia: <i>synonim, antonim, homonim, wyraz wieloznaczny, eufemizm</i> 	<p>języka, oraz takie, w których należy stosować formę oficjalną</p> <ul style="list-style-type: none"> odróżnić języki środowiskowe od języków zawodowych wskazać kolokwializmy w podanym tekście wskazać różnice pomiędzy gwarą a dialektem wymienić cechy każdego ze stylów wymienić szczegółowe zasady dobrego stylu wyjaśnić zależność pomiędzy treścią a zakresem wyrazu zastąpić podane wyrazy synonimami podać antonimy do danych wyrazów podzielić neologizmy na kategorie odnaleźć neologizmy w tekście wytłumaczyć znaczenie podanych imion słowiańskich użyć imion w wołaczu poprawnie odmienić nazwiska właściwie odmienić nazwy miejscowości 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać wypowiedzi zgodne z normą wzorcową i normą użytkową wymienić przykłady języków środowiskowych i zawodowych wymienić cechy gwary uczniowskiej w podanych przykładach wskazać różnice pomiędzy gwarą a językiem ogólnonarodowym rozpoznać styl podanej wypowiedzi skorygować błędy stylistyczne w podanym tekście porównać treść i zakres wyrazu w podanych przykładach wyjaśnić różnice pomiędzy wyrazami wieloznacznymi a homonimami wyjaśnić znaczenie podanych eufemizmów wyjaśnić znaczenie podanych neologizmów zanalizować swoje 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić tekst gwarowy na ogólnopolski stworzyć tekst w wybranym stylu podane wyrazy zastąpić słowami o bogatszej treści podane wyrazy zastąpić słowami o szerszym zakresie podać różne znaczenia danych wyrazów wskazać archaizmy w przysłowiach i wyjaśnić ich znaczenie wypowiedzieć się na temat mody na konkretne imiona utworzyć nazwy mieszkanki i mieszkańca danego miasta 	<p>publicystyczne pod kątem zgodności z normami językowymi</p> <ul style="list-style-type: none"> stworzyć dłuższą wypowiedź ustną zawierającą elementy wybranego języka środowiskowego stworzyć minisłownik wybranej gwary wyjaśnić znaczenie imion biblijnych
--	---	--	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje neologizmów i zapożyczeń • wymienić obrzędy nadawania imion • wymienić języki, z których wywodzą się imiona • zrelacjonować historię nadawania nazwisk • zrelacjonować zasady odmiany nazwisk żeńskich i nazwisk małżeństw • wymienić rodzaje nazw miejscowości • zreferować zasadę zapisu dwuczłonowych nazw miejscowych 		<p>imię z uwzględnieniem podanych kryteriów</p> <ul style="list-style-type: none"> • zanalizować różne nazwiska pod kątem ich pochodzenia • wyjaśnić pochodzenie podanych nazw miejscowości 		
Nauka o języku: odmienne części mowy	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić odmienne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować odmienne części mowy • określić cechy charakterystyczne deklinacji trudnych rzeczowników 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć nieosobowe formy czasownika w tekście i określić je • dokonać właściwej deklinacji rzeczowników • właściwie odmienić i stopniować przymiotniki 	<ul style="list-style-type: none"> • właściwie określić formy czasownika osobowego • właściwie określić formy zaimków i poprawnie je stosować • właściwie nazywać rodzaje liczebników 	swobodnie i bezbłędnie posługiwać się wiedzą o odmiennych częściach mowy
Nauka o języku: nieodmienne części mowy	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić nieodmienne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować nieodmienne części mowy • wskazać spójniki, przed którymi stawiamy przecinek 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przysłówki, które podlegają stopniowaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać nieodmienne części mowy 	swobodnie i bezbłędnie posługiwać się wiedzą o nieodmiennych częściach mowy

<p>Nauka o języku: pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienić części mowy pisane łącznie z partykułą <i>nie</i> wskazać, które części mowy pisze się rozdzielnie z partykułą <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> zastosować poznane zasady w praktyce 	<ul style="list-style-type: none"> skorygować tekst pod względem pisowni partykułynie z różnymi częściami mowy 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć tekst, stosując różne części mowy z partykułą <i>nie</i> 	<p>swobodnie i bezbłędnie posługiwać się wiedzą ortograficzną</p>
<p>Nauka o języku: Fonetyka</p> <p>Nauka o języku: słowotwórstwo</p>	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pojęcia: <i>głoska, litera, ubezdźwięcznienie, udźwięcznienie, uproszczenie grupy spółgłoskowej</i> przedstawić podział głosek wymienić zasady poprawnego akcentowania w języku polskim wyjaśnić pojęcia: <i>wyraz podstawowy, wyraz pochodny, temat słowotwórczy, formant, przedrostek, przyrostek, wrostek, formant zerowy, oboczność, rodzina wyrazów, rdzeń, wyraz pokrewny, oboczność, złożenia, zrosty</i> wymienić kategorie 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać rodzaje głosek na przykładach poprawnie podzielić wyrazy na sylaby wskazać wyrazy, w których nastąpiło uproszczenie grupy spółgłoskowej wskazać upodobnienia wewnątrzwyrazowe wyjaśnić znaczenie podanych wyrazów pochodnych utworzyć przymiotniki od rzeczowników przyporządkować wyraz pochodny do kategorii słowotwórczej wskazać wyrazy należące do jednej rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> skorygować błędy w podziale wyrazów poprawnie zaakcentować wyrazy stanowiące wyjątek od powszechnej reguły wskazać w podanych parach wyrazów wyraz podstawowy i wyraz pochodny wskazać formant w wyrazie pochodnym podkreślić w rodzinie wyrazów rdzeń i wskazać oboczności rozpoznać złożenia i zrosty na podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> określić kierunek upodobnienia skorygować błędy w akcentowaniu dokonać analizy słowotwórczej podanych wyrazów utworzyć wyrazy należące do konkretnych kategorii słowotwórczych sporządzić wykresy rodziny wyrazów omówić funkcję łącznika w przymiotnikach złożonych 	<p>swobodnie i bezbłędnie posługiwać się wiedzą o fonetyce</p> <p>swobodnie i bezbłędnie posługiwać się wiedzą z zakresu słowotwórstwa</p>

Nauka o języku: wypowiedzenie i jego części	<ul style="list-style-type: none"> wymienić główne i drugorzędne części zdania podzielić wypowiedzenia na zdania i równoważniki zdań rozpoznać w tekście równoważniki zdań 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać podmiot i orzeczenie w zdaniu odnaleźć w tekście drugorzędne części zdania 	<ul style="list-style-type: none"> określić właściwy szyk przydawki w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić zdania przydawkami w odpowiednim szyku dokonać rozbioru logicznego zdania 	swobodnie i bezbłędnie posługiwać się wiedzą o składni
Nauka o języku: zdanie złożone i zdanie wielokrotnie złożone	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje zdań podrzędnie złożonych wymienić rodzaje zdań współrzędnie złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić zdania w imiesłowowe równoważniki zdania rozpoznać rodzaje zdań złożonych podrzędnie i współrzędnie wymienić zasady stosowania przecinka w zdaniach złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić zdania pojedyncze w zdania złożone podzielić zdania złożone współrzędnie na zdania składowe 	<ul style="list-style-type: none"> przeredagować tekst ze zbyt rozbudowanymi zdaniami złożonymi sporządzić wykres zdania złożonego 	swobodnie i bezbłędnie posługiwać się wiedzą o składni
Kształcenie językowe: formy wypowiedzi – list otwarty	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pojęcie <i>list otwarty</i> wymienić elementy, z których składa się list otwarty podjąć próbę napisania listu otwartego 	<ul style="list-style-type: none"> zgromadzić informacje do listu otwartego, zredagować list otwarty na dany temat 	<ul style="list-style-type: none"> uporządkować informacje potrzebne do listu otwartego 	<ul style="list-style-type: none"> ocenić rzetelność i wiarygodność podanych listów otwartych 	bezbłędnie pod względem językowym i merytorycznym zredagować tekst podanej formy wypowiedzi
Kształcenie językowe: formy wypowiedzi- rozprawka	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie terminów: <i>teza, hipoteza, argumenty, akapit</i> przedstawić elementy kompozycji wypowiedzi argumentacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> formułować argumenty do podanego zagadnienia tworzyć plan rozprawki na podstawie podanej dyskusji wskazać w podanym tekście zdanie główne akapitu 	<ul style="list-style-type: none"> formułować argumenty i kontrargumenty do podanej tezy korygować dane wypracowanie formułować wstęp do wypracowania 	<p>pisać rozprawkę w której:</p> <ul style="list-style-type: none"> zawarta została właściwa teza bądź hipoteza argumentacja jest wnikliwa, przekonująca i konsekwentna 	bezbłędnie pod względem językowym i merytorycznym zredagować tekst podanej formy wypowiedzi

<p>Kształcenie językowe: formy wypowiedzi - życiorys, CV</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wskazać cechy dobrze skomponowanego tekstu - wymienić cechy składające się na wewnętrzną spójność wypowiedzi • wyjaśnić pojęcia: <i>życiorys, CV (Curriculum vitae)</i> • wymienić elementy, z których składają się życiorys i CV • podjąć próbę napisania 	<ul style="list-style-type: none"> - tworzyć wewnątrznie uporządkowane wypracowanie o umiarkowanym stopniu spójności • zgromadzić informacje, które powinny się znaleźć w życiorysie i CV • zredagować podaną formę wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> - tworzyć wewnątrznie uporządkowane, na ogół spójne wypracowanie • uporządkować informacje niezbędne do sporządzenia życiorysu i CV • skorygować błędy w podanych życiorysie i CV 	<ul style="list-style-type: none"> -przedstawiona została własna opinia dotycząca zadanego tematu, ujawniająca szczególną wrażliwość/wnikliwość piszącego - tworzyć wewnątrznie uporządkowane, spójne wypracowanie • na podstawie życiorysu zredagować oficjalne CV 	<p>bezbłędnie pod względem językowym i merytorycznym zredagować tekst podanej formy wypowiedzi</p>
<p>Kształcenie językowe: formy wypowiedzi - Podanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>podanie</i> • wymienić elementy, które powinny się znaleźć na podaniu • podjąć próbę napisania 	<ul style="list-style-type: none"> • zgromadzić argumenty przydatne do uzasadnienia prośby • zredagować podaną formę wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować błędnie napisane podanie 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować oficjalne podanie przy użyciu komputera z prośbą o przyjęcie do szkoły ponadpodstawowy 	<p>bezbłędnie pod względem językowym i merytorycznym zredagować tekst podanej formy wypowiedzi</p>
<p>Kształcenie językowe: formy wypowiedzi - przemówienie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy różnych rodzajów przemówień • wymienić elementy niezbędne do przygotowania przemówienia 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić elementy, z których powinno się składać dobrze skomponowane przemówienie • przygotować plan przemówienia 	<ul style="list-style-type: none"> • wyliczyć strategie zdobycia przychylności słuchaczy, sposoby prezentacji argumentów i formułowania zakończenia 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować przykładowe przemówienia pod kątem tematu i stosowanych strategii • wygłosić przemówienie 	<p>bezbłędnie pod względem językowym i merytorycznym zredagować tekst podanej formy wypowiedzi oraz wygłosić porywające</p>

	• podjąć próbę napisania	• zredagować podaną formę wypowiedzi	przemówienia		przemówienie
Nauka o języku- zasady ortograficzne	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić zasady ortograficzne pisowni ó i u, ch,h, rz,ż, ą,ę,om,on,en,em. - wymienia zasady ortograficzne pisowni wielką literą imion, nazwisk, przydomków, pseudonimów, tytułów, a także nazw państw, miast dzielnic, regionów, mieszkańców państw i regionów; - wymienia zasady pisowni małą literą nazw mieszkańców miast, dzielnic. 	<ul style="list-style-type: none"> -stosować zasady ortograficzne pisowni ó i u,ch,h,rz,ż,ę,ą,om,on,em,en, - tworzyć formy pokrewne i poprawnie je zapisywać , - stosować zasady pisowni <i>-by</i> z czasownikami, - stosuje zasady ortograficzne pisowni wielką literą imion, nazwisk, przydomków, pseudonimów, tytułów,a także nazw państw, miast dzielnic, regionów, mieszkańców państw i regionów; - stosuje zasady pisowni małą literą nazw mieszkańców miast, dzielnic, wsi. 	<ul style="list-style-type: none"> - korzysta z słownika ortograficznego, - tworzyć formy pokrewne i poprawnie zapisywać, - poprawnie zapisuje wyrazy z przeczeniem <i>nie</i> i <i>częstką -by</i> , - poprawnie zapisywać imiona , nazwiska, przydomki, przezwiska, tytuły książek, filmów, programów, dzieł sztuki, - poprawnie zapisywać nazwy państw,miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw i regionów, miast, dzielnic i wsi. 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawnie zapisywać wyjątki w poznanej pisowni . 	<ul style="list-style-type: none"> -samodzielnie i sprawnie korzystać ze słownika ortograficznego, - poprawnie zapisywać wszystkie wyrazy z poznaną trudnością .

cenę niedostateczną roczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności wymaganych na ocenę dopuszczającą,
- nie potrafi rozwiązać podstawowych zadań nawet z pomocą nauczyciela,
- ma kłopoty z techniką czytania i pisania,
- wykazuje całkowity brak zaangażowania w przyswojeniu wiedzy
- lekceważy stosunek do przedmiotu,

- zaniedbuje wykonywanie prac domowych,
- nie przejawia zainteresowania możliwością poprawienia ocen.

Joanna Cyzio